Memo

0098158721

Aan:	Gemeenteraad van Weststellingwerf
Van:	College van Burgemeester en Wethouders
Team:	A&O
Datum:	31 januari 2023
Onderwerp:	Effecten decembercirculaire 2022 gemeentefonds
N.a.v. toezegging raad d.d.:	N.v.t.

Geachte leden van de raad,

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaires. In mei, september en december. Dit jaar is er in maart een tussentijdse brief ontvangen vanwege het regeerakkoord. De effecten van de maartbrief en de meicirculaire hebben we opgenomen in de geactualiseerde begroting 2022 (najaarsnota), in de begroting 2023 en in de meerjarenraming 2024-2026. In oktober heeft u een memo ontvangen over de effecten van de septembercirculaire. De effecten van de decembercirculaire lichten we in deze memo toe.

1. Samenvatting

a. In 2022 ontvangen we ongeveer € 940.000 meer inkomsten (uit de algemene uitkering) dan we bij de septembercirculaire voorspelden. Op basis van de septembercirculaire voorspelden we meer inkomsten uit de algemene uitkering voor een bedrag van € 1,4 miljoen ten opzichte van de actuele begroting. Daardoor komen we nu na de decembercirculaire op een totaal voordeel op de inkomsten uit het gemeentefonds van € 2,4 miljoen in 2022. We verwerken dit in de jaarstukken 2022;

b. Op basis van de uitkomsten van de circulaire ontvangen we meer algemene uitkering in 2023 en volgende jaren. In 2023 stellen we de inkomsten uit de algemene uitkering met ongeveer € 100.000 (positief) bij en vanaf 2024 stellen we deze ongeveer met € 60.000 (positief) bij. Tegenover deze extra algemene uitkering kunnen ook extra uitgaven staan. De bijstelling van zowel inkomsten als eventuele uitgaven doen we bij de voorjaarsnota van 2023;

2. Highlights van de decembercirculaire 2022 gemeentefonds

Normaal gesproken vindt in de decembercirculaire alleen een bijstelling van het lopende jaar (in dit geval 2022) plaats. In deze decembercirculaire worden, bij uitzondering, ook enkele mutaties voor de jaren 2023 en verder verwerkt. De fouten die in de septembercirculaire zaten worden in deze circulaire hersteld. Een grote mutatie die nog in het jaar 2022 plaatsvindt, is het voorschot van de energietoeslag 2023. Daarnaast zijn er nog diverse kleiner mutaties in het jaar 2022. Omdat we deze middelen niet (allemaal) meer in 2022 kunnen besteden, beoordelen we bij de jaarrekening 2022 of we deze overhevelen naar 2023.

Over de grote daling van het gemeentefonds in 2027 en de nieuwe verdeelsystematiek van het gemeentefonds wordt in deze circulaire niet gesproken. Wel wordt een aanvullende prijscompensatie aangekondigd. Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het voorjaar 2022 ontvangen we in de meicirculaire van 2023 een extra structurele prijsbijstelling.

3. Financiële effecten van de decembercirculaire 2022 voor onze gemeente

De decembercirculaire 2022 leidt tot het volgende meerjarige beeld:

Omschrijving (bedragen x 1.000) - = nadelig	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Septembercirculaire 2022					
Algemene uitkering	58.383	57.866	57.227	58.722	55.600
Stelpost extra Rijksgelden n.a.v. tekorten Jeugd (bijgesteld bij begr. 2023)			2.148	1.967	1.365
Totaal gemeentefonds: septembercirculaire 2022	**58.383**	**57.866**	**59.375**	**60.689**	**56.965**
Decembercirculaire 2022					
Algemene uitkering	59.327	57.963	57.291	58.786	55.659
Stelpost extra Rijksgelden n.a.v. tekorten Jeugd (bijgesteld bij begr. 2023)			2.148	1.967	1.365
Totaal gemeentefonds: decembercirculaire 2022	**59.327**	**57.963**	**59.439**	**60.753**	**57.024**
Septembercirculaire 2022 vs decembercirculaire 2022					
Algemene uitkering	944	97	64	64	59
Verschil stand septembercirculaire 2022 vs decembercirculaire	**944**	**97**	**64**	**64**	**59**

3a. Het jaar 2022
De algemene uitkering laat ten opzichte van de septembercirculaire 2022 een positieve bijstelling zien van € 940.000. Deze bijstelling is voor het grootste deel toe te schrijven aan het voorschot van de energietoeslag 2023. De grootste afwijkingen binnen het gemeentefonds voor het jaar 2022 worden hieronder toegelicht.

Energietoeslag
Het kabinet heeft besloten om in **2023** nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor hebben wij alvast een deel van de middelen ontvangen zodat we in **2022** al € 500 uit konden keren. Voor gemeente Weststellingwerf is dit een bedrag van € 680.000.

Coronacompensatie
In deze circulaire zitten nog twee coronacompensatie bedragen. Het betreft een compensatie inkomstenderving 2021 en een compensatie van de meerkosten binnen het sociaal domein. In z'n totaliteit gaat het in deze circulaire om een bedrag van € 75.000 aan coronacompensatie.
In de jaarstukken 2022 nemen we net als voorgaande jaren een financieel overzicht op van de compensatie coronagelden en de verantwoording daarvan.

Leerlingenvervoer en meerkosten Sociaal Domein Oekraïners
We ontvangen een tegemoetkoming voor de kosten van leerlingenvervoer van Oekraïnse leerlingen. Het betreft de periode start schooljaar 2022-2023 (aug/sept.) tot start van kerstvakantie 2022 (dec). Daarnaast ontvangen we een compensatie voor meerkosten zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet vanwege opvang Oekraïners. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 40.000.

Bijzondere Bijstand
Gemeenten ontvangen in 2022 middelen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden (vanwege de toenemende energielasten en dergelijke). Voor de gemeente Weststellingwerf is dit ongeveer € 50.000.

Compensatieregeling Voogdij 18+
Er wordt jaarlijks een bedrag gereserveerd voor de compensatieregeling Voogdij 18+. Nadat de compensatie bekend is, wordt het saldo met het gemeentefonds verrekend. De inventarisatie van de compensatie 2022 kon niet tijdig worden afgerond. Daarom valt het hele bedrag vrij in de algemene uitkering. Bij de meicirculaire 2023 vindt de verrekening alsnog plaats, waardoor er op dat moment een onttrekking aan het gemeentefonds plaatsvindt. Nu levert dit een voordeel voor ons op van € 45.000. In 2023 moeten we dan alsnog een deel van dit bedrag als nadeel nemen.

De overige mutaties voor het jaar 2022 in de decembercirculaire zijn relatief klein van omvang.

De effecten van deze decembercirculaire worden voor het jaar 2022 verwerkt in de jaarstukken 2022. Bij de jaarrekening wordt ook beoordeeld of (een deel van) de middelen overgeheveld moeten worden naar 2023.

3b. De jaren 2023-2026
De belangrijkste ontwikkelingen binnen het gemeentefonds voor de jaren 2023 tot en met 2026 worden hieronder toegelicht.

Correcties septembercirculaire
In de septembercirculaire zaten, door het Rijk erkende, fouten. Deze zijn nu door het ministerie hersteld. Daarnaast is de verdeling van de decentralisatieuitkering Wet Kwaliteitsborging Bouw aangepast. Voor de gemeente Weststellingwerf betekent dit een structureel voordeel van ongeveer € 30.000 vanaf 2023.

Wet Goed Verhuurderschap
Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken via het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap (juli 2023). Gemeenten krijgen incidentele middelen voor invoeringskosten en het instellen van een meldpunt. Deze middelen komen via de meicirculaire 2023. Daarnaast krijgen we als gemeente structurele middelen voor handhaving van de landelijke regels en het meldpunt. Deze structurele middelen, € 30.000 vanaf 2023, zijn nu opgenomen in de circulaire.

Voor de jaren 2023 e.v. worden de extra inkomsten uit de decembercirculaire verwerkt in de voorjaarsnota 2023. Daarnaast wordt in de komende periode bekeken of deze circulaire leidt tot extra uitgaven. Het eventueel inzetten van middelen vindt pas plaats na afzonderlijke besluitvorming daarover door college en raad.